

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра методології та методів соціологічних досліджень

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
Кузьменко Т.М.

«31» 08 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

SOCIOLOGY of GENDER
СОЦІОЛОГІЯ ГЕНДЕРУ

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Гендерні студії»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2020/2021
Семестр 3
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання англійська
Форма заключного контролю іспит

Викладачі: доц. Бабенко С.С.

Зроблено на 2021-22 н.р. 31.08.21
Київ - 2020

Розробник(и): Бабенко С.С., к.с.н., доцентка кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

(підпис)

Куценко О.Д.
(прізвище та ініціали)

Протокол № 16 від 26.08.2020 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії Червінська Т.Г.

1. Мета дисципліни – ознайомити студентство із особливостями соціологічного підходу до гендерних студій, проявами гендерного порядку в сучасному суспільстві, ключовими результатами міжнародних порівняльних досліджень гендерних нерівностей; удосконалити навички критичного мислення, академічної дискусії та презентації англійською мовою.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* англійську мову на рівні B1 (середній рівень), понятійно-категоріальний апарат соціології, основні соціологічні теорії та підходи.

2. *вміти* аналізувати соціологічну інформацію, працювати з масивами первинної соціологічної інформації, читати та писати соціологічні тексти англійською мовою.

3. *мати навички* пошуку релевантної інформації англійською мовою, аналізу соціологічної інформації; участі у дискусії.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна дає студент(к)ам систематизацію знання про специфіку соціологічного підходу гендерних студій, сучасний стан гендерних відносин та гендерного порядку в Україні у порівнянні з іншими сучасними суспільствами. Студент(к)и ознайомляться з міжнародними порівняльними дослідженнями, які включають питання, пов'язані з гендерною проблематикою, і використовують ці дані для подальшого наукового пошуку у напрямку гендерних досліджень.

Курс базується на поєднанні лекцій та практичних занять. Основною діяльністю на практичних заняттях є дискусії, аналіз первинних та вторинних соціологічних даних. Наприкінці курсу студент(к)и представляють аналітичний звіт (до 10 сторінок) з соціологічного аналізу одної з актуальних проблем гендерного порядку, на основі опрацьованих публікацій та соціологічних даних \ або власної наукової розвідки.

Викладання та навчання англійською мовою для посилення професійної мовної спроможності студентства, яке навчається у магістратурі.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Акцентувати увагу на основних специфіці соціологічного підходу в дослідженні та описі соціальних проблем гендерного порядку.
- Покращити навички критичного мислення
- Підвищити навички пошуку та аналізу соціологічної інформації
- Покращити навички академічної дискусії та презентації англійською,
- Вміти здійснювати порівняльну характеристику гендерного порядку в різних суспільствах.

Що спрямовано на формування наступних компетентностей:

- Здатність працювати в міжнародному контексті, зокрема читати професійну літературу, писати й спілкуватися англійською або іншими іноземними мовами. (зк4)
- Усвідомлення проблематики рівних можливостей у суспільстві, зокрема її гендерних, расових, вікових аспектів. (зк10)
- Здатність критичного аналізу та застосування феміністських теорій у дослідженні та поясненні соціальних явищ та процесів (фк16).

5. Результати навчання за дисципліною:

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
1.1	Знати результати сучасних соціологічних досліджень ключових соціальних проблем	Лекція, практичне заняття	Опитування	20
2.1	Вміти працювати з соціальною інформацією, даними соціологічних досліджень	Лекція, практичне заняття, творчі завдання	Групова робота, підсумкова робота	10
2.2	Вміти виявляти, аналізувати та	Лекція, практичне	Групова робота,	15

	інтерпретувати актуальні соціальні проблеми розвитку суспільства	заняття, творчі завдання	опитування підсумкова робота	
2.3	Вміти використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології при професійному спілкуванні; обміні інформацією; збори, аналізи, обробці та інтерпретації даних й візуальному представленні результатів наукової діяльності.	Підсумкова робота, практичні заняття	Групова робота, Підсумкова робота	15
3	Демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами.	Творчі завдання, практичне заняття	Групова робота, опитування	20
4	Демонструвати навички самостійної дослідницької роботи, опанування новими знаннями	Самостійна робота, підсумкова робота, практичні заняття	Групова робота Самостійна робота, підсумкова робота	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання)

Результати навчання дисципліни (код)	Програмні результати навчання (назва)					
	1.1	2.1	2.2	2.3	3.1	4.1
Демонструвати навички індивідуальної та командної роботи у процесі вирішення фахових завдань.(прн4)			+	+	+	
Застосовувати новітні соціологічні теорії та методи аналізу соціальних явищ та процесів.(прн8)	+	+	+			+
Виявляти, діагностувати та інтерпретувати актуальні проблеми соціуму на національному та міжнародному рівнях.(прн14)	+	+	+			
Застосовувати соціологічний підхід до аналізу гендерної проблематики (прн22).	+		+			+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Поточне оцінювання на практичних заняттях (PH1.1, PH2.1, PH2.2, PH2.3, PH3, PH 4) (12 балів \ 20 балів)
2. Підсумкова робота - (PH2.1, PH2.2, PH 4) з актуальних проблем гендеру та освіти на основі прочитаних статей у фахових англомовних журналах та власних розвідок. (12 балів \ 20 балів).
3. Контрольна робота (PH1.1, PH2.1) (12 балів \ 20 балів)

- підсумкове оцінювання у формі іспиту (PH1.1, PH2.1, PH2.2, PH2.3)

- умови допуску до іспиту:

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 36 балів* для отримання допуску до іспиту обов'язково подати письмові роботи – відпрацювання пропущених практичних занять(завдання до самостійної роботи) з кожної невідпрацьованої теми дисципліни та підсумкову письмову роботу (аналітична записка та її презентація).

7.2. Організація оцінювання:

1. Участь у дискусіях протягом занять 1-5 теми
2. Контрольна робота – після 5 теми
3. Підсумкова робота –3-5 теми (за розкладом, за графіком)

7.3 Шкала відповідності оцінок

ECTS оцінки в Лундському університеті	100-бальна шкала оцінки в КНУ	Шкала відповідності	КНУ екзамени
---------------------------------------	-------------------------------	---------------------	--------------

A	90 -100	95	Відмінно
B	85-89	87	Добре
C	75 – 84	80	
D	65-74	70	Задовільно
E	60-64	62	
F	1-59		Не задовільно

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		лекцій	практичні	самостійна робота
1.	Соціологічний підхід в гендерних студіях	2	2	10
2.	Гендерні нерівності та стать у соціологічних дослідженнях	2	2	10
3.	Гендер у відносинах та інституціях		2	10
4.	Сім'я та робота як гендеровані соціальні інститути	2	2	10
5.	Кількісна та якісна методологія в соціології гендеру	2	4	12
	Контрольна робота		2	16
	ВСЬОГО	8	14	68

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – **8 год.**

Практичні заняття - **14 год.**

Самостійна робота - **68 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна: (Базова)

1. Handbook of the Sociology of Gender (Eds. Risman B.J., Froyum C.M., Scarborough W.J.) Springer 2018
2. Amy Wharton (2012) The Sociology of Gender. An introduction to theory and research. Wiley-Blackwell
3. Abbott P., Wallace C., Tylor M. (2005) An Introduction to sociology. A Feminist Perspective. Springer. Pp.16-56
4. Kimmel M. (2011) The Gendered Society. Oxford University Press

Додаткова:

1. Anna Temkina and Elena Zdravomyslova Gender Studies in Post-Soviet Society: Western Frames and Cultural Differences. Studies in East European Thought, Vol. 55, No. 1, Gender and Culture Theory in Russia Today (Mar., 2003), pp. 51-61
2. Janeen Baxter and Erik Olin Wright. The Glass Ceiling Hypothesis: A Comparative Study of the United States, Sweden, and Australia. Gender and Society, Vol. 14, No. 2 (Apr., 2000), pp. 275-294
3. S.Delamont P. Atkinson. Gender and Research. Four volume set 2009, SAGE Publications Ltd
4. A Guide to Gender - Sensitive Research Methodology Prepared by Sela M. Musundi, Jane K. Onsongo and Ayo Coly for FAWE, April 2013// http://www.fawe.org/Files/FAWE_Guide_to_Gender_Sensitive_Research.pdf
5. Research and Gender Sensitive Methods <http://www.aau.org/sites/default/files/Gender/Toolkit-module5.pdf>
6. Linda Grant, Kathryn B. Ward, Xue Lan Rong Is There An Association between Gender and Methods in Sociological Research? American Sociological Review, Vol. 52, No. 6 (Dec., 1987), pp. 856-862
7. Janet Saltzman Chafetz. Feminist Theory and Sociology: Underutilized Contributions for Mainstream Theory. Annual Review of Sociology, Vol. 23 (1997), pp. 97-120
8. J. Pilcher, I. Whelehan. Fifty Key Concepts in Gender Studies SAGE Publications London • Thousand Oaks • New Delhi// <http://6rang.org/wp-content/uploads/2013/06/PanjahMafhomeKelidiMotalateGenderi.pdf>
9. Abbas Tashakkori and Charles Teddlie Mixed Methodology: Combirlirlg Qualitative and Quantitative Approaches,. Thousand Oaks, CA: Sage, 1998. 185 pp

10. J. William Spencer and Kriss A. Drass. The Transformation of Gender into Conversational Advantage: A Symbolic Interactionist Approach. *The Sociological Quarterly*, Vol. 30, No. 3 (Autumn, 1989), pp. 363-383
11. Sherryl Kleinman. *Feminist Fieldwork Analysis*. Los Angeles: Sage, 2007, 144 pp.,
12. Francine M. Deutsch. Undoing Gender *Gender & Society* 2007 21: 106
13. *Approaches and Methodologies in the Social Sciences A Pluralist Perspective* Edited by Donatella della Porta and Michael Keating Cambridge University Press 2008
14. *Approaches to Social Research. Fifth Edition.* Royce A. Singleton, Jr., Bruce C. Straits 2009 Oxford University Press
15. *Feminist Methods in Social Research* by Shulamit Reinharz. New. York: Oxford University Press 1992
16. Nicole Westmarland. The Quantitative/Qualitative Debate and Feminist Research: A Subjective View of Objectivity *Forum: Qualitative Sozialforschung = Forum: Qualitative Social Research*, 2 (1). p. 13. Volume 2, No. 1, Art. 13 – February 2001
17. Catherine Connell Doing, Undoing, or Redoing Gender? Learning from the Workplace Experiences of Transpeople *Gender & Society* 2010 24: 31
18. Joyce McCarl Nielson, Glenda Walden, Charlotte A. Kunkel *Gendered Heteronormativity: Empirical Illustrations in Everyday Life.* *The Sociological Quarterly*, Vol. 41, No. 2 (Spring, 2000), pp. 283-296
19. Stephen Valocchi Not Yet Queer Enough : The Lessons of Queer Theory for the Sociology of Gender and Sexuality *Gender & Society* 2005 19: 750
20. Adam Isaiah Green. Queer Theory and Sociology: Locating the Subject and the Self in Sexuality Studies. *Sociological Theory*, Vol. 25, No. 1 (Mar., 2007), pp. 26-45
21. Mary Crawford and Danielle Popp. Sexual Double Standards: A Review and Methodological Critique of Two Decades of Research. *The Journal of Sex Research*, Vol. 40, No. 1, Gender and Sexuality (Feb., 2003), pp. 13- 26
22. T. V. Barchunova The Selfish Gender, or the Reproduction of Gender Asymmetry in Gender Studies. *Studies in East European Thought*, Vol. 55, No. 1, *Gender and Culture Theory in Russia Today* (Mar., 2003), pp. 3-25
23. Anastasia Posadskaya. Women's Studies in Russia: Prospects for a Feminist Agenda. *Women's Studies Quarterly*, Vol. 22, No. 3/4, *Women's Studies: A World View* (Fall - Winter, 1994), pp. 157-170

10. Додаткові ресурси:

- The Global Gender Gap Report 2019 <https://www.weforum.org/reports/the-global-gender-gap-report-2019>
- The European Social Survey (the ESS) <http://europeansocialsurvey.org/>
- EuroBarometer http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm
- European Values Study (EVS) <http://www.europeanvaluesstudy.eu>
- Ukrainian Society in Sociological Monitoring http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php
- Kyiv International Institute of Sociology <https://www.kiis.com.ua/?lang=eng>